

มท ๐๘๐๔.๓/ ๑๓/๖๕

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น  
ถนนราชสีมา กทม. ๑๐๓๐๐

๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๑

เรื่อง ทารื้อคุณสมบัติผู้ดำรงตำแหน่งเลขานุการนายกเทศมนตรี

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดอ่างทอง

อ้างถึง ๑. หนังสือจังหวัดอ่างทอง ที่ มท ๐๘๘๔.๔/๒๘๘๘ ลงวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๑

๒. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ว ๑๑๘๘ ลงวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๔๘

ตามที่จังหวัดอ่างทองได้มีหนังสือถึงกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นขอหารือเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้ดำรงตำแหน่งเลขานุการนายกเทศมนตรี กรณีที่นายกเทศมนตรีตำบลศาลาแดง อำเภอเมืองอ่างทอง ได้แต่งตั้งนางสุธิมา สุริยวงษ์ปรี ซึ่งเคยถูกนายอำเภอเมืองอ่างทองได้วินิจฉัยให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลศาลาแดง เมื่อครั้งนางสุธิมา สุริยวงษ์ปรี ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลศาลาแดงสิ้นสุดลง ตามมาตรา ๔๗ ตรี (๗) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ เนื่องจากเป็นผู้มีพฤติการณ์ในทางทุจริต โดยจังหวัดอ่างทองพิจารณาแล้วเห็นว่า สามารถกระทำได้ เนื่องจากการมีพฤติการณ์ในทางทุจริตมิได้เป็นคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามในการดำรงตำแหน่งเลขานุการนายกเทศมนตรี อย่างไรก็ตาม แม้ว่าเทศบาลตำบลศาลาแดงจะสามารถทำการแต่งตั้งบุคคลซึ่งเคยมีพฤติการณ์ในทางทุจริตให้ดำรงตำแหน่งเลขานุการนายกเทศมนตรีได้ แต่เนื่องจากตำแหน่งเลขานุการนายกเทศมนตรีเป็นตำแหน่งทางการเมืองที่ทรงเกียรติ ซึ่งจะต้องกระทำตนเป็นแบบอย่างที่ดี เป็นที่เชื่อถือศรัทธาของประชาชนทั่วไป ดังนั้น ในการแต่งตั้งบุคคลใดๆ ให้เข้ามาดำรงตำแหน่งดังกล่าว จึงควรแนะนำให้เทศบาลตำบลศาลาแดงได้คำนึงถึงความเหมาะสมและความรู้สึกของสังคม ตลอดจนเกียรติและศักดิ์ศรีแห่งตำแหน่งนายกเทศมนตรีด้วย จึงขอหารือว่าความเห็นของจังหวัดถูกต้องหรือไม่ นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นขอเรียนว่า ประเด็นข้อหารือของจังหวัดอ่างทองดังกล่าวเป็นประเด็นเดียวกันกับที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้แจ้งความเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติของเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบลให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัดทราบ ตามหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ว ๑๑๘๘ ลงวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๔๘ สรุปได้ว่า เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบลต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่ปรากฏไว้ในมาตรา ๕๘/๓ และมาตรา ๖๔/๒ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ สำหรับบทบัญญัติมาตรา ๖๔/๑ วรรคสองและวรรคสาม ที่กำหนดว่า “ให้นำความในมาตรา ๖๔/๑ (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) และ (๗) มาใช้บังคับกับการพ้นจากตำแหน่งของเลขานุการ

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลด้วยโดยอนุโลม” และกำหนดว่า “ให้นำความในวรรคสองของมาตรา ๖๔ มาใช้บังคับกับกรณีของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบลด้วยโดยอนุโลม” เป็นเพียงบทบัญญัติที่กำหนดวิธีการในกรณีที่มีข้อสงสัยว่าความเป็นเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบลสิ้นสุดลงให้นายอำเภอเป็นผู้สอบสวนและวินิจฉัยโดยเร็ว คำวินิจฉัยของนายอำเภอเป็นที่สุด ดังนั้น จึงขอให้จังหวัดอ่างทองนำความเห็นของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นดังกล่าวไปใช้ประกอบการพิจารณาในเรื่องนี้ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ



(นายจรินทร์ จักกะพาก)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น

ส่วนวินิจฉัยและกำกับดูแล

โทร. ๐-๒๒๔๑-๙๐๓๕

โทรสาร. ๐-๒๒๔๑-๙๐๓๖



ที่ มท ๐๘๘๕.๔/๒๘๓๗

ศาลากลางจังหวัดอ่างทอง  
ถนนเทศบาล ๑ อท ๑๕๐๐๐

๒๐ มีนาคม ๒๕๕๑

เรื่อง ทหารี่คุณสมบัติผู้ดำรงตำแหน่งเลขานุการนายกเทศมนตรี

เรียน อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ด้วยนายอำเภอเมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง ได้วินิจฉัยให้สมาชิกภาพของ นางสุธิตา สุริยวงษ์ปรี สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลศาลาแดง ซึ่งดำรงตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลศาลาแดง สิ้นสุดลง ตามมาตรา ๔๗ ตรี (๗) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ ตั้งแต่วันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๔๕ เนื่องจากเป็นผู้มีพฤติกรรมในทางทุจริต ต่อมาองค์การบริหารส่วนตำบลศาลาแดง ได้ยกฐานะขึ้นเป็นเทศบาลตำบล ศาลาแดง เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๐ และนายกเทศมนตรีตำบลศาลาแดงได้ทำการแต่งตั้งให้ นางสุธิตา สุริยวงษ์ปรี ดำรงตำแหน่งเลขานุการนายกเทศมนตรี ตั้งแต่วันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๐

ในการนี้อำเภอเมืองอ่างทอง ได้หารือกรณีเทศบาลตำบลศาลาแดงได้มีคำสั่งแต่งตั้ง นางสุธิตา สุริยวงษ์ปรี ซึ่งเป็นผู้ที่เคยดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาท้องถิ่น ที่ถูกวินิจฉัยให้พ้นจากตำแหน่ง เนื่องจากเป็นผู้มีพฤติกรรมในทางทุจริต ให้ดำรงตำแหน่งเลขานุการนายกเทศมนตรีตำบลศาลาแดงว่า สามารถจะกระทำได้หรือไม่ อย่างไร

จังหวัดได้พิจารณาแล้ว และมีความเห็น ดังนี้

๑. บทบัญญัติที่กำหนดเกี่ยวกับคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ที่จะได้รับการแต่งตั้งจากนายกเทศมนตรี ให้ดำรงตำแหน่งเลขานุการนายกเทศมนตรี นั้น จะปรากฏอยู่ในมาตรา ๔๘ จตุพศ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งสามารถสรุปคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามให้ดำรงตำแหน่งเลขานุการนายกเทศมนตรีได้ ๓ ประการ คือ

(๑) ต้องมิใช่ผู้ดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่อื่นใดในส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือ รัฐวิสาหกิจ เว้นแต่ตำแหน่งที่ดำรงตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

(๒) ต้องไม่รับเงินหรือประโยชน์ใดๆ เป็นพิเศษจากส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือ รัฐวิสาหกิจนอกเหนือไปจากที่ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ ปฏิบัติกับบุคคลในธุรกิจการทำงานตามปกติ

(๓) เป็นผู้มีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาที่เทศบาลนั้นเป็นคู่สัญญา หรือในกิจการที่กระทำให้แก่เทศบาลนั้น หรือที่เทศบาลนั้นจะกระทำ

ทั้งนี้ คุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามตามข้อ (๑) (๒) และ (๓) มิให้ใช้บังคับกับกรณีที่ถูกคัดง้างกล่าวตามวรรคหนึ่งได้รับเบี้ยหวัดบำเหน็จบำนาญหรือเงินปีพระบรมวงศานุวงศ์ หรือเงินอื่นใดในลักษณะเดียวกัน และมีให้ใช้บังคับกับกรณีที่บุคคลดังกล่าวตามวรรคหนึ่งรับเงินตอบแทนค่าเบี้ยประชุมหรือเงินอื่นใดเนื่องจากการดำรงตำแหน่งกรรมการของรัฐสภาหรือวุฒิสภาหรือสภาผู้แทนราษฎรหรือสภาเทศบาลหรือสภาท้องถิ่นอื่น หรือกรรมการที่มีกฎหมายบัญญัติให้เป็น โดยตำแหน่ง

๒. ส่วนกรณีการพ้นจากตำแหน่งของเลขานุการนายกเทศมนตรี นั้น จะบัญญัติไว้ในมาตรา ๔๘ โสฬส วรรคสอง โดยให้นำความใน (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) และ (๖) ของกรณีการพ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรี มาใช้บังคับกับการพ้นจากตำแหน่งของเลขานุการนายกเทศมนตรีด้วยโดยอนุโลม ซึ่งสามารถสรุปกรณีการพ้นจากตำแหน่งของเลขานุการนายกเทศมนตรีได้ดังนี้

- (๑) นายกเทศมนตรีพ้นจากตำแหน่ง
- (๒) นายกเทศมนตรีมีคำสั่งให้พ้นจากตำแหน่ง
- (๓) ตาย
- (๔) ลาออก โดยยื่นหนังสือลาออกต่อนายกเทศมนตรี
- (๕) กระทำการฝ่าฝืนตามมาตรา ๔๘ จตุทศ
- (๖) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

อนึ่ง หากเจตนารมณ์ของกฎหมายมีความประสงค์จะให้เลขานุการนายกเทศมนตรี มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามเช่นเดียวกับนายกเทศมนตรี หรือรองนายกเทศมนตรี ก็ชอบที่จะกำหนดไว้ในมาตรา ๔๘ นว ว่า “รองนายกเทศมนตรี เลขานุการนายกเทศมนตรี และที่ปรึกษา นายกเทศมนตรี ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๔๘ เบญจ ” แทนที่จะกำหนดไว้เฉพาะรองนายกเทศมนตรี เท่านั้น ที่ต้องมีคุณสมบัติตามมาตรา ๔๘ เบญจ ซึ่งจะไม่คลุมเครือและมีความชัดเจนมากกว่าการกำหนดไว้ในมาตรา ๔๘ โสฬส วรรคสาม ประกอบกับเมื่อพิจารณาบทบัญญัติในมาตรา ๔๘ โสฬส วรรคหนึ่ง ซึ่งบัญญัติกำหนดเหตุในการพ้นจากตำแหน่งของเลขานุการนายกเทศมนตรี นั้น ก็ไม่ปรากฏว่าได้บัญญัติให้เลขานุการนายกเทศมนตรี พ้นจากตำแหน่งเนื่องจากขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๔๘ เบญจ แต่อย่างใด

๓. สำหรับ บทบัญญัติตามมาตรา ๔๘ โสฬส วรรคสามที่กำหนดว่า “ให้นำความในวรรคสามของมาตรา ๔๘ ปัญจทศ มาใช้บังคับกับการพ้นจากตำแหน่งของเลขานุการนายกเทศมนตรีโดยอนุโลม” นั้น เป็นเพียงบทบัญญัติที่กำหนดวิธีการในกรณีที่มีข้อสงสัยว่าความเป็นเลขานุการนายกเทศมนตรีสิ้นสุดลง ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้สอบสวนและวินิจฉัยโดยเร็ว และคำวินิจฉัยของผู้ว่าราชการจังหวัดในกรณีนี้ให้เป็นที่สุด มิได้หมายความว่า เลขานุการนายกเทศมนตรี ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามเช่นเดียวกับผู้ดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรี ตามมาตรา ๔๘ เบญจ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.๒๔๘๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ.๒๕๔๖ แต่อย่างใด

ดังนั้น กรณีหรือว่า เทศบาลตำบลศาลาแดง สามารถแต่งตั้ง นางสุธิมา สุริยวงษ์ปรี  
 ษาผู้ที่เคยเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่น และถูกวินิจัยให้พ้นจากตำแหน่งเนื่องจากมีพฤติกรรมในทางทุจริต  
 มาตรา ๔๘ เบญจ (๔) ให้ดำรงตำแหน่งเลขานุการนายกเทศมนตรีได้หรือไม่นั้น จังหวัดพิจารณาแล้ว  
 เห็นว่า สามารถกระทำได้ เนื่องจากการมีพฤติกรรมในทางทุจริตมิได้เป็นคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามใน  
 การดำรงตำแหน่งเลขานุการนายกเทศมนตรี ตามเหตุผลที่ได้กล่าวแล้วข้างต้น

จากกรณีข้อหาดังกล่าว แม้ว่าเทศบาลตำบลศาลาแดงจะสามารถทำการแต่งตั้งบุคคล  
 ซึ่งเคยมีพฤติกรรมในทางทุจริตให้ดำรงตำแหน่งเลขานุการนายกเทศมนตรีได้ ทั้งนี้โดยเป็นไปตาม  
 บทบัญญัติแห่งกฎหมาย ก็ตาม แต่เนื่องจากตำแหน่งเลขานุการนายกเทศมนตรีนั้น เป็นตำแหน่งทาง  
 การเมืองที่ทรงเกียรติ ซึ่งจะต้องกระทำตนเป็นแบบอย่างที่ดี เป็นที่เชื่อถือศรัทธาของประชาชนทั่วไป  
 ดังนั้น ในการแต่งตั้งบุคคลใดๆ ให้เข้ามาดำรงตำแหน่งดังกล่าว จึงควรแนะนำให้เทศบาลตำบลศาลาแดง  
 ได้คำนึงถึงความเหมาะสมและความรู้สึกของสังคม ตลอดจนความเป็นเกียรติ และศักดิ์ศรี แห่งตำแหน่ง  
 นายกเทศมนตรีของตนด้วย จังหวัดอ่างทอง จึงใคร่ขอหารือว่า ความเห็นของจังหวัดถูกต้องหรือไม่

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ผลเป็นประการใด โปรดแจ้งให้จังหวัดทราบด้วย จักเป็น  
 พระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ



(นายสุทชนะ ธีวระปัญญา)  
 ผู้ว่าราชการจังหวัดอ่างทอง

สำนักงานท้องถิ่นจังหวัด

กลุ่มงานกฎหมาย ระเบียบและเรื่องร้องทุกข์

โทร.๐-๓๕๖๑-๔๖๓๔